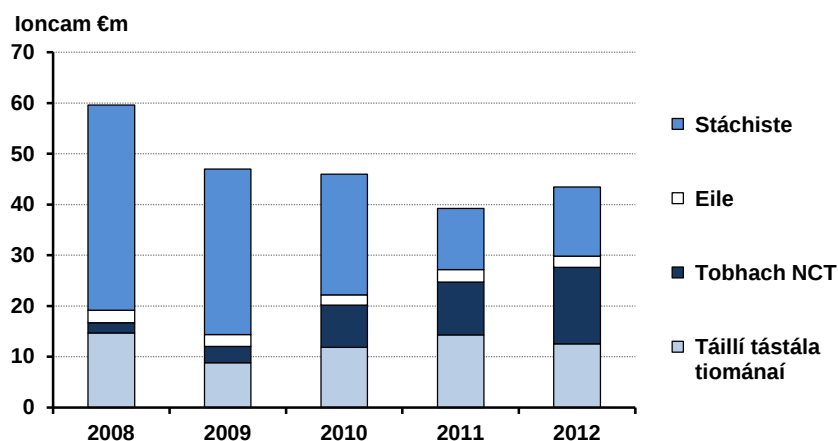

14 Iarmhéideanna Airgid Thirim san Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre

- 14.1** Ceanglaíonn *Public Financial Procedures* go ndlífear aon iarmhéideanna deontas a d'íoc an roinn agus atá fós gan caitheamh ag deireadh na bliana, a ghéilleadh don Státchiste. Is ceanglas é gur chóir a bheith thar a bheith cúramach chun ró-eisiúintí a sheachaint, go háirithe ag deireadh na bliana airgeadais, agus níor chóir go ndéanfaí an t-íomlán a cuireadh ar fáil a eisiúint go huathoibríoch gan a chinntiú go dteastaíonn na cistí le freastal ar riachtanais mhaoinithe iarbhir an deontá. Is é an prionsabal foriomlán atá mar thaca ag nósanna imeachta bainistíochta airgid thirim gur chóir go mbeadh barainneacht i mbainistíocht cistí Stáit.
- 14.2** Cuirtear maoiniú deontais athfhillteach ar fáil don Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre (an tÚdarás) ón gClár Iompair Talún de Vóta 31 Iompar, Turasóireacht agus Spórt. Mar a léiríonn Fíor 14.1, tá meath suntasach tar éis teacht ar mhaoiniú deontais Státchiste don Údarás le blianta beaga anuas. Thar an tréimhse 2008 go 2012, tá an tÚdarás tar éis céatadán méadaitheach dá ioncam a fháil ó mhuirir reachtúla neamh-Státchiste, go háirithe táillí do thástáil tiománaí agus tobhach ar fháltais ón dtástáil náisiúnta gluaisteán. Tá an méadú suntasach ar an tobhach in 2012 curtha i leith tabhairt isteach tástáil bhliantúil carranna deich mbliana d'aois nó os a cionn, agus aosú ginearálta an fhlíit carranna náisiúnta.
- 14.3** Is é cuspóir fadtéarmach na Roinne go bhfeidhmeodh an tÚdarás gan tacaíocht deontais ón Státchiste, agus go mbeadh sé maoinithe go hiomlán ó mhuirir reachtúla agus ón tobhach.

Fíor 14.1 An tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre — foinsí ioncaim, 2008 go 2012

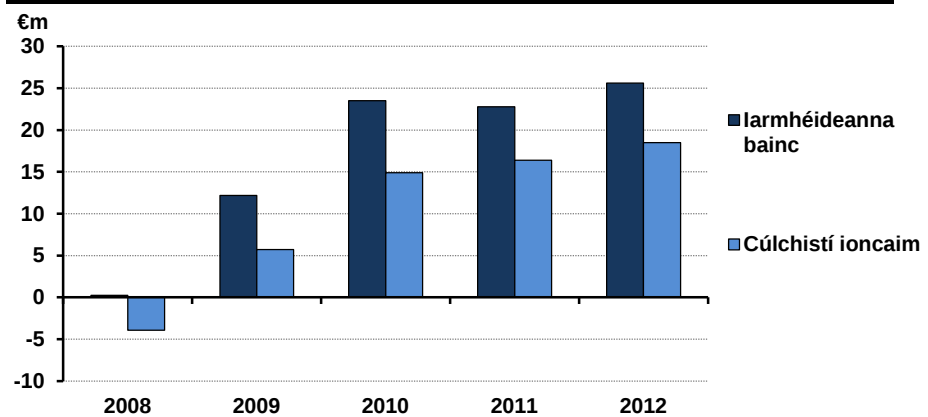

Foinse: Ráitis Airgeadais an Údaráis um Shábháilteacht ar Bhóithre 2008 go 2012

Rialú Cúlchistí

- 14.4** Forálann an tAcht um Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre 2006 nach gcuirfear iallach ar an Údarás aon airgead atá ar lámh aige ag deireadh bliana airgeadais a ghéilleadh don Stáitchiste agus gur féidir leis airgead dá leithéid a choinneáil chun a chuid oibríochtaí a mhaoiniú. Féadfaidh an tAire Iompair, Turasóireachta agus Spóirt (an tAire) a cheangal ar an Údarás díbhinn a íoc leis an Stáitchiste.
- 14.5** Tá an tÚdarás tar éis cúlchistí ioncaim an-suntasacha agus iarmhéideanna airgid thirim a charnadh le blianta beaga anuas (féach Fíor 14.2). Ag deireadh 2012, b'ionann agus €25.5 milliún iarmhéideanna bainc an Údaráis. Áiríodh anseo €2.7 milliún i réamhíocaíochtaí táillí ag iarratasóirí tástála tiománaí. Caitear leis na réamhíocaíochtaí mar ioncam iarchurtha i ráitis airgeadais an Údaráis, agus scaoiltear chun ioncaim iad an bhliain dar gcionn de réir mar a dhéantar na tástálacha. Dá thoradh ní áirítear na suimeanna seo i gcúlchistí ioncaim an Údaráis ag deireadh bliana.

Fíor 14.2 Iarmhéideanna bainc agus cúlchistí ioncaim san Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre, 2008 go 2012

Foinse: Ráitis airgeadais an Údaráis um Shábháilteacht ar Bhóithre 2008 go 2012

- 14.6** Forálann an tAcht fán Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre 2006 d'fhorbairt chomhaontaithe seirbhíse a rialódh, de réir na bhfeidhmeanna a sannadh don Údarás, 'tascanna áirithe a bhí le déanamh, comhairle le tabhairt, feidhmeanna le comhlíonadh nó caighdeáin le cloí leo i gcomhlíonadh a fheidhme chun leasa an phobail'. Ordaíonn an tAcht go mbeadh réamhíocaíocht cistí ag brath ar chomhlíontacht i dtaca le téarmaí an chomhaontaithe.
- 14.7** I meabhrán tuisceana arna dhátú an 30 Eanáir 2012 idir an Roinn agus an tÚdarás aontaíodh a leanas
- choinneofaí cúlchistí ioncaim an Údaráis ag leibhéal nach sáródh €16.4 milliún
 - mar chuid de tharraingt anuas mhíosúil cistí Stáitchiste, chuirfeadh an tÚdarás cuntais bhainistíochta ar fáil go tráthúil chun ceadú don Roinn staid airgeadais an Údaráis a mheas agus chun cinneadh a dhéanamh ar eascair aon bharrachas a sháródh an cúlchiste a aontaíodh ag tús na bliana.
- Sa chomhaontú seirbhíse 2012 idir an Roinn agus an tÚdarás, aontaíodh seo a leanas
- dá n-eascródh barrachas gan ionchais sa bhreis ar an gcúlchiste aontaithe, ansin mhíneodh an tÚdarás i scríbhinn na fáthanna a bhí leis an ioncam méadaithe nó leis an ngannchaiteachas

- tar éis plé idir an Roinn agus an tÚdarás, chuirfeadh an Roinn an tÚdarás ar an eolas faoi aon choigeartú ar chóir a dhéanamh ar an gcéad iarratas eile ar tharraingt anuas ó mhaoiniú Státchiste.

14.8 I Samhain 2012, chuir an tÚdarás an Roinn ar an eolas gur mhéadaigh na cúlchistí go dtí os cionn na teorann aontaithe. D'aontaigh an Roinn go gceadófaí don Údarás a chúlchistí a mhéadú go €20.2 milliún agus an chuid a bhí fanta de leithdháileadh 2012 a tharraingt anuas.

14.9 Tagraíonn comhaontú seirbhíse 2013 do na nósanna imeachta a rialaíonn tarraingt anuas leithdháileadh Státchiste 2013 de €8 milliún. Ceadáíonn an comhaontú seo don Údarás a chúlchistí a mhéadú go €22.5 milliún.

14.10 Ba é seo a leanas cúis shonraithe an Údaráis le cúlchiste mór a choinneáil

- Theastaigh cistí caipitiúla uaidh lena phunann d'ionaid tástála tiománaí a nuachóiriú, de réir moltaí ó athbhreithniú seach-choimisiúnaithe. Cuireadh thart ar €4 milliún ar leataobh don chaiteachas seo.
- Liostaíodh tionscadail chaipitiúla eile a bhí beartaithe do 2013 agus 2014 i gcomhaontú seirbhíse 2013 ab ionann agus €14 milliún.
- Cuireadh cúlchiste eile ar leataobh le freastal ar aon imeachtaí gan choinne in 2014 lena n-áirítear gníomh tionsclaíoch, teip soláthraí seachfhoinsithe straitéisigh nó titim ábhartha ar sheirbhísí, teoraithe ag éileamh agus ioncam táille gaolmhar.

Tuairimí an Oifigigh Chuntasaíochta do Vóta 31

14.11 Dúirt an tOifigeach Cuntasaíochta gur chuir na comhaontuithe seirbhíse a tugadh chun críche idir a Roinn agus an tÚdarás le blianta beaga anuas cúinsí athraitheacha an Údaráis san áireamh agus rinne iarracht leasa an Státchiste a chothromú le feidhmeanna breise a cuireadh ar an Údarás le linn cúinsí deacra eacnamaíochta. Bhain an dá mhórfheidhm bhreise, ar thug an tÚdarás fóthu le treoir an Rialtais, le freagracht a ghlacadh as an tSeirbhís um Ródacmhainneacht Feithiclí Tráchtála (CVR) agus as an tSeirbhís Náisiúnta um Cheadúnais Tiomána. D'ainneoin na mór-eisíocaíochtaí tosaigh, go háirithe maidir le CVR, cuireadh tús leis an dá sheirbhís gan tarraingt ar mhaoiniú Státchiste breise.

14.12 Chruthaigh na socruithe atá ann tríd an gcomhaontú seirbhíse bliantúil go rathúil, i dtuairim na Roinne, i gcinntiú go bhfuil maoiniú leordhóthanach ag an Údarás le clár caipitiúil riachtanach a mhaoiniú agus ag an am céanna ag cur na meicníochtaí ar fáil chun cúinsí a aithint ina sáraíonn an cúlchiste caipitiúil an tsuim chomhaontaithe, a mbeadh laghduithe ar tharraingt anuas Státchiste de thoradh orthu.

14.13 Dúirt an tOifigeach Cuntasaíochta, i gcomhthéacs idirbheartaíochta a dhéanamh faoin gcomhaontú seirbhíse bliantúil, go scrúdaíonn an Roinn agus go bpléann sí leis an Údarás liosta na dtionscadal caipitiúla beartaithe. Bunaithe ar an bplé sin leagann an Roinn síos teorainn an chúlchiste a bhfuil an tÚdarás ceaptha feidhmiú laistigh di. Ní lorgaítear faomhadh sonrach do na tionscadail chaipitiúla ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, ach tugtar fógra don Roinn faoin bpróiseas ina dtugtar an comhaontú seirbhíse chun críche agus an córas faoinar thángthas ar chomhaontú faoin leibhéal cúlchiste.

14.14 Dúirt an tOifigeach Cuntasaíochta freisin go raibh a Roinn tar éis tús a chur le hathbhreithniú i bhfianaise athruithe suntasacha ar fheidhmeanna an Údaráis le roinnt blianta anuas. Tá fócas an athbhreithnithe dírithe ar cibé an bhfuil an reachtaíocht faoina n-oibríonn an tÚdarás sách láidir le tacú le méid a fheidhmeanna reatha agus lena bhféadfadh a bheith ann sa todhchaí agus ceanglais rialachais chorpáraídeacha más gá. Scrúdóidh an t-athbhreithniú freisin an córas srianta agus ceartúcháin a mbeidh gá leis nuair a bhainfear amach an cuspóir beartais go mbeadh an tÚdarás ag oibriú go hiomlán ar bhonn maoiniú neamh-Státchiste. Is é an toradh a bheidh ar an athbhreithniú ná go mbeadh tuarascáil á cur chuig an Aire ar leasú ionchasach an Údaráis. Tá maoirseacht ar an athbhreithniú á dhéanamh ag grúpa stiúrtha atá comhdhéanta d'ionadaithe a Roinne, an Údaráis agus na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Déanfaidh an Roinn próifílí airgeadais an Údaráis sa todhchaí i bhfianaise toradh an athbhreithnithe.

Maoirseacht Feidhmíochta ag an Roinn

14.15 Is é cuspóir sonraithe comhaontuithe seirbhíse 2012 agus 2013 leis an Údarás, an socrú do sholáthar seirbhísí a bhfuil mionsonrú déanta orthu i bpleananna gnó bliantúla an Údaráis a chur ar bhonn foirmiúil. Ba dhoiciméad 200 leathanach é plean 2012 a d'aithin aschuir do gach ceann de cheithre stiúirthóireacht an Údaráis. Tugann sé mionsonraí 260 aschur in iomlán don Údarás.

14.16 Forálann na comhaontuithe d'athbhreithniú bliantúil ar fheidhmíocht an Údaráis faoin gcomhaontú. Níor réachtáladh aon athbhreithniú foirmiúil i leith 2012. Mheas an Roinn gur chomhlíon an plé leanúnach a bhí aici leis an Údarás an ceanglas seo.

14.17 Dúirt Príomhfheidhmeannach an Údaráis go gcuireann an tÚdarás cuntais bhainistíochta mhíosúla mionsonraithe agus tráthúla ar fáil don Roinn mar aon le plean gnó agus buiséad bliantúil. Bhí an tÚdarás réamhghníomhach i bhforbairt meabhráin tuisceana agus comhaontaithe seirbhíse bliantúil leis an Roinn chun an caidreamh tuairiscithe a chur ar bhonn foirmiúil. Chuir cruinnithe míosúla nuashonraithe idir an Príomhfheidhmeannach agus an Roinn leis seo.

Conclúid

14.18 Ó 2010, bhí fáiltais go seasta ag an Údarás de bhreis cuid mhór ar a riachtanais mhaoinithe láithreacha. D'ainneoin laghduithe suntasacha ar mhaoiniú bliantúil an Státchiste don Údarás, d'fhág sé seo go raibh iarmhéideanna airgid thirim substainteacha curtha le chéile. Bhí suimeanna an Údaráis do shócmhainní seasta cuid mhór níos lú ná na cúlchistí a bhí ar fáil, arbh ionann iad agus €3.2 milliún in 2012 agus €2 milliún in 2011.

14.19 Bíonn costas deise, i bhfoirm úis ar iasachtaí Stáit nach mbeadh ag teastáil b'fhéidir le bainistíocht airgeadais níos dlúithe, ag iarmhéideanna airgid thirim coinnithe ag comhlachtaí poiblí atá go mór sa bhreis ar a riachtanais.

14.20 Ba chóir líon beag táscairí feidhmíochta ábhartha a bheith san áireamh i gcomhaontuithe seirbhíse idir ranna agus comhlachtaí earnála poiblí, a chlúdaíonn méid agus cáilíocht na seirbhísí a chuireann an comhlacht ar fáil sa chaoi gur féidir monatóireacht agus tuairisciú éifeachtach a dhéanamh ar an bhfeidhmíocht.

- 14.21** Forálann an comhaontú seirbhíse idir an Roinn agus an tÚdarás d'athbhreithniú feidhmíochta. Sa chomhthéacs sin, bheifí ag súil go mbeadh athbhreithniú foirmiúil ar aschuir bheartaithe agus iarbhír tugtha chun críche ag deireadh gach bliana. Níor reáchtáladh athbhreithniú dá leithéid in 2012.

Moladh 14.1: Ba chóir don Roinn agus don Údarás príomhtháscairí feidhmíochta a fhorbairt agus athbhreithniú foirmiúil a reáchtáil ar fheidhmíocht iarbhír gach bliain in aghaidh na dtáscairí sin.

Freagra an Oifigigh Chuntasaíocht: Aontaithe. Tabharfar aghaidh ar an moladh agus glacfar leis mar chuid d'athbhreithniú an Údaráis atá ar siúl faoi láthair a dtagraíonn an chaibidil seo dó.

Freagra an Phríomhfheidhmeannaigh: Déanfaidh an tÚdarás go hiomlán de réir forbartha príomhtháscairí feidhmíochta agus athbhreithnithe foirmiúil ar fheidhmíocht i gcoinne táscairí dá leithéid.